

Збарзька централізована бібліотечна система
Методично – бібліографічний відділ

Серія: «Реабілітовані історією»

***Вони пройшли.
Вони все подолали.***

(Спогади репресованих)

Збарж 2015

**ББК63.3(4Укр-4Тер)
В 61**

Упорядник	Т. Кульпа, завідувач методично-бібліографічного відділу центральної бібліотеки Збараської ЦБС.
Комп'ютерний набір	Г. Бондар.
Відповідальна за випуск	О. Бойко, директор Збараської ЦБС.

В 61 Вони пройшли. Вони все подолали. [Текст]: спогади репресованих / Збараська централіз. бібл. система, метод. – бібліогр. від.; упоряд.: Т. Кульпа. – Збараж: [б. в.], 2015 – 4с.

Посібник має на меті не лише висвітлити долі маловідомих людей, повернути пам'ять про них в нашу історію, а й показати незламність українського духу наших земляків.

Адресується усім, хто не байдужий до нашої недавньої історії.

Електронну версію посібника розміщено на веб-сайті Збараської ЦБС: <http://zbarazh-library.com.ua/index.html>

ББК63.3(4Укр-4Тер)

© Збараська центральна бібліотека, 2015

С. СИНЯГІВКА

Матеріал зібрала:

Нема Н. С., бібліотекар І к.
бібліотеки-філії с. Синягівка.

По сусідству з Франкою Іванчук була криївка. Судили Франку і зате, що дід Іван ходив туди, була підозра, що дід Іван був бендерівцем. Діда Івана засудили воєнним трибуналом на 25 років.

Через це була вивезена вся сім'я. Дуже били Франку Іванчук кагебісти, питали чи ще хто про це знав, чи хто допомагав, хто був у криївці. Франка нічого нікому не сказала. Але за чиїмось доносом було діда Івана суджено 28. 08. 1948 р. Збараським судом (воєнним трибуналом) плюс конфіскація майна. Відбував покарання у м. Воркуті (республіка Комі РСФР). Звільнений 18. 06. 1956 року, повернувся в Синягівку в 1960 році.

Дружина Івана Радзіка Марія разом з дітьми Стефою, Славою і Нілею були вивезені 15. 10. 1949 року в Хабаровський край в м. Біпін. Спочатку вони були поміщені в Копиченцях в тюрмі, а потім їх вивезли в Сибір. Тьотя Стефа обрубувала на лісоповалі гілля від кедрів, а менші ходили до школи. Баба Маринка Радзіх ходила на цегляний завод. Дід сидів у тюрмі під посиленням режимом. Від недоїдання і переживань захворіла баба Маринка. Два роки вона лежала у лікарні, потім вдома. Діти голодні, холодні під доглядом старшої сестри Стефи росли. За роботу у тайзі платили 30 рублів. У Стефі – 10 кг бараболь, 5 кг. капусти. Жили у кімнаті по 4 сім'ї і дали лише 1 тапчан. Всі вивезені сім'ї бідували, бо не було їсти, чим палити, бо давали 1 тонну вугілля на всіх і на всю зиму.

Як помер Й. В. Сталін, то стало легше, бо дідові зменшили роки, потім зняли зовсім судимість. І лише аж тоді можна було вертатися додому.

В 1956 році сім'я могла повернутися додому, бо була знята судимість 18. 06. 1956 р.

Лише в 1960 році вся сім'я повернулась додому. Приїхавши суди, хата була заселена. Спочатку хата була школа, потім олійня, а потім жив учитель Репецький. Хліви, шпиклір були розібрані. На подвір'ї залишилась криниця і хата. М. Джула дав справку і хату відкупили. Цьому посприяли односельці, які проголосували на зборах, щоб віддати хату сім'ї Радзіх.

*Надія Курило – внучка Радзіха
Івана, жителька с. Синягівка.*

